

διση Σάββα, πέφτει σε ξένα χέρια, τή χάνει το Έθνος, που θα την επαιρνε μιά μέρα, γιατί δε βρίσκονται λίγες ψωροχιλιάδες να ξεχρωθεί αυτή ή Βιβλιοθήκη, που αναγκάστηκε να την υποθηκεύσει ο Σάββας σ' εβραίους τοκογλόφους για να ζήσει.

Όποιος έχει μελετήσει τή σοφή, εργασία του Σάββα, και συλλογίζεται έπειτα πώς ο άθρως αυτός, που τόσο σημαντικά ώφέλησε το Έθνος με τις σοφές κ' ιδιαιτερώτερες μελέτες του, αναγκάστηκε να υποθηκεύσει τα βιβλία του για να ζήσει ψωμί, — όποιος ξέρει τί σημαίνει τόνονμα ΣΑΘΑΣ και πόσο βαρύ είναι, τραβάει τα μαλλιά του και αναθεματίζει τέτοιο τόπο, που δεν είναι ικανός να θρέψει ένα Σάββα, όσα θρέφει και παχαίνει τόσο και τόσο κτηνηριό.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΚΑΙ Η «ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ»,

Δυο επικήδευοι σε δυο ζωντανά.

Le roi est mort—vive le roi! Γύρω γελαστές μερφέες, χαρούμενα και εύχαρηστημένα πρόσωπα διευθυνταδων, ήθοποιων, κριτικών και κοινού. Σά να μη θέλη κανείς απ' αυτούς, από μεγάλη ευγένεια βίβαια, να μαρτυρήσει πώς τα δυο αυτά ιδρύματα πεθάναν από καιρό τόν ήθικό θάνατο. Le roi est mort—vive le roi! Είχανε τόν προορισμό, συμπληρώνοντας τόνά τε άλλο σένα ευγενή αγώνα, να νυφώσουν τή θεατρική μας τέχνη, σένα σημείο — υποφερτό τέλος πάντων για το Έθνος με τή μεγάλη εκπολιτιστική του αποστολή. Και τα δυο θάψανε τα ιδανικά τους— πρώτα ή «Νέα Σκηνή» με τήν αποχώρηση, ύστερα το Βασιλικό με τόν ερχομό του διευθυντή, και τώρα τραβάνε άμέριμα τήν αναπαυτική στρατα της δεκαελογίας. Ίδανικά καθ' αυτό, θαρρώ πώς δεν είχαν ποτέ τους και τα δυο και τήν άνύψωση της ελληνικής σκηνής έννοούσαν μ' ένα θέατρο περιποιημένο, ήθοποιούς ύπερφερούς, σχετικών ποδόγυρο και «ριέσες» που δεν κάνουν ούτε κρύο ούτε ζέστη, μα και δε χαλαρεί το χωνευτικό χουζούρι τών χρηστών πολιτών.

γιας ύστερες από τόσες ουρτυνες, έσπασε άξαφνα στα κλαμάτα δυνατά. Βαστάζανε, όσο βιάστηκε κι ο περίπατος ή σερνή φουρτούνα τόν απόσπασε. Δεν μπορούσε πιά. Είδε στα μάτια του το Χάρο. Θάρζεψε πώς τήν είδε και τήν Κατινούλα του πεθαμμένη. Δεν άντέχει ο άθρως σε τέτοιο κακό, άκόμη κι αν πέρασε ή μπόρα. Το έναντίο. Πήρε τόσο πολύ άπάνω του, έκαμε από τήν ψευινή σφόντσο τόσο φουβρό, που του ήρθε σά νάζητε κανέναν αιώνα σε διάστημα είκοσι τεσσάρων ώρω, και τώρα έπεφτε χάρω άφανισμένος. Βνωμονούσε ακλιστα τήν Κκτινούλα που το στοχάστηκε το σεργιάνι, κ' έτσι του είτανε πιο βολετό, λέρτερος και μόνος κατάμονος, να δέρνεται και να κλαίη. Αναθάρρησε κομμάτι, όταν έφτασε ως τήν άκρη του λιμανιού, ακολουθώντας το περιγάλι. Ποτέ του όμορφότερο δεν του φάνηκε το θέαμα. Σταμάτησε μιά στιγμή τόν άμαξά, κατέθηκε, τήραξε τή θάλασσα πέρα. Τα δάκρια σά να στεγνώνανε στα βλέφαρά του συλλογιότανε τήν Κατινούλα κ' έλεγε πώς έπρεπε στο γυρισμό να της φερη όλα τα χαμόγελα της αίκουμένης, όχι λυπες και καημούς. Κ' ένω τόλεγε μέσα του, κάποιος άξήγητο σεκλέτι του γέμιζε τήν καρδιά, και πονούσε. Στράψανε πάλε στα μάτια του δυο τρία δάκρια. Έμοιαζε κάτι στα σωθικά του να παραπονιέται, κάτι έμοιαζε να κλαίη τή μοίρα του λιμανιού, που λές και τήκουγε κι ο ίδιος μίς' το νού του. Χαρά και θλίψη άντάμα τόν περιχύνανε. Γλυκοί τόνε συνεπαίρνανε και βασανισμένοι λυγισμοί. Δε θυμότανε να βρέθηκε ποτέ του σε διάθεση τόσο παραξένη. Έλπίζε κι άπελπιζότανε, χαιρετούσε πρόθυμος τή ζωή και θάρρούσε πώς ή ζωή τόν άφίνει, σκοτεινία εξαπλωνότανε στην ψυχή του, κ' έβλεπε συνάμα, με τα κύματα που γυαλίζανε άλάργα στην μπασιά του λιμανιού, τόνειρο της υγείας, τόνειρο της καλοσύνης, τόνειρο το λαμπόκοπο της δόξας, άληθεμένο.

(άκολουθεί)

Το Βασιλικό πιχειρίστηκε τήν άνύψωση αυτή με τους πιο γέρους, ή «Νέα Σκηνή» με τους πιο νέους και είταν εποχή μιά φορά, που πολέμησαν στα γερά αυτές οι δυο γενεές. Σήμερα και γέροι και νέοι ταχτικά άνταμώνονται και σφιγγουνε φιλικά τα χέρια τους στο «Μεγάλο Τίποτε» όπως λέει ο Ίψεν.

Το μεγαλύτερο κακό ήρθε από τή «Νέα Σκηνή», που αυτή όμως είναι άνεύθυνη, γιατί τήν ύποσχεση της «άνύψωσης» δεν τήν έδωσε φανερά ο κ. Χρηστομάνος, αλλά τή νύχτα στο άμφιβολο φως του φεγγαριού, μασκαρεμμένος αυτός με άλλους δέκα μασκαρεμένους μυσταγωγούς, που δε μιλάνε πια οι άνθρωποι, ένω το Βασιλικό το βροντοφώναζε σε όλες τις άκρες της Ανατολής—και αυτό πάει να πη, μεγάλη εύθύνη άπέναντι τών άμέσων και έμμέσων ιδρυτών—άπέναντι όλου του Έλληνισμού.

Άτυχο έν γίνει το Βασιλικό σε όλα του, άτυχέστατο στην ιδέα να γένη άριστοκρατικό, γιατί ή τόσο πρόθυμη άριστοκρατία του πνεύματος είναι δυστυχώς τζαμπατζιδίκη φύση, ή δε άριστοκρατία του παρξ δεν άδειάζει να πηγαίνη παρξ μόνο στις γαλλικές παραστάσεις.

Άλύπητα το χτύπησε ο τύπος. Με το δικιο τους, αυτοί που τους άπόρριψε τα έργα ή έπιτροπή—οί άλλοι όμως; Οί πατριώτες που το θέλανε «Έθνικό» και γυρεύανε τις 280 τραγωδίες του μακαρίτη Άντωνιάδη, οι κλασικοί, που μόνο τάρχαία στην άρχαία κάτω από το Μιστριώτη παραδεχότανε; κάτι εύαίσθητες άτθίδες, που ζητάγανε τή λεπτή κομεντί του Φεγγι, 'Όνέ και Scribe Και ή νεολαία που έχανε τή μύτη της στο «Φιγγαρό και ζήταγε βροντοφωνώντας Portoriche, Lavedan, Donnay και Curel, χωρίς να σκεφτή πώς οι καλοί και ντόμπροι ήθοποιοί, που ένα μοιραίο πρόσταγμα του κ. Βλάχου τόσο σκληρά άπόσπασε από τους «Άνθρωποφάγους», τους Πειρατές», τους «Ίππότες της Όμιλχης», δεν προκάνανε άκόμα να έτοιμάσουνε, όπως παραγγέλλει ο Καπουλέτος, τις εύγενικές άθρωσές τους για τους κόμητες και μαρκησίους του συγχρόνου γαλλικού δράματος.

Η πρώτη διεύθυνση, αν και παρατήθηκε δεκαπέντε μέρες πρι να κάμη «όόρτα», βρήκε εύκαιρία να μξς καταπλήξη με τις θεωρητικές και πραχτικές γνώσεις της θαρρώ όμως όχι για ώφέλεια του θεάτρου.

Ο σχηματισμός του θιάσου μονοχά, είτανε ένα άριστουργηματάκι άπειρίας. Μάξωζε κουτουράδα τέσσερεις πρωταγωνίστρες, προωρισμένες να παίζουν τα ίδια και ταυτά μέρη, ένω για τα άλλα γυναικεία δεν είχε παρξ δυο δόκιμες από κείνες που από δω και δέκα χρόνια βρουκαλαιάζουνε στα θέατρα και στις δραματικές σχολές.

Το διάλεγμα τών άντρών υπαγόρεψε ή γνωστή άδυναμία του διευθυντή για τους συνομήλικές του κ' έτσι άπόχτησε το Βασιλικό ένα χαριτωμένο μπουκετάκι από παλαιμάχους που μεταξύ τους Βενιαμίν είτανε ο νεαρός Ζάνος.

Πολύ πιτυχημένο όμως διάλεγμα, γιατί οι παλαιμάχοι, με τήν έπιμονή που δείξανε, κατορθώσανε να ριζώσουνε και γενήκανε τόσα άναπόσπαστα παραρτήματα του θεάτρου άυτουού, ώστε συμφωνήσανε και μετά θάνατο να παρασταίνουε παρξ νάφθουνε νεαρό συνάδερφο να άναδειχτή. Έτσι ο κύριος Βλάχος στο γυρισμό του βρήκε όχι μόνο άγαπητούς συνομήλικες, αλλά και πολύτιμους συβουλάτορες.

Με μεγάλη έπιμονή γύμνασε σε 40 γυμνάσια τήν «δδόν μαρτυρίου», σε 15 τόν «Μονζοξ» και σε 10 τα «άπόρροπα διαζυγίου» . . . για μιά μόνο παράσταση, γιατί και τα τρία άπότυχαν οίχτρα.

Αυτή είταν ή πρώτη ένέργεια του κ. Βλάχου προς όφελος της «Νέας Σκηνής» που κατώρθωσε να καθλήση, έτσι άνέτοιμο που τόβρε, το Βασιλικό άμέσως τήν πρώτη χρονιά.

Η δεύτερη διεύθυνση δεν έκανε λιγότερα σφάλματα, νομίζοντας κι αυτή πώς ένα θέατρο διοικείται απ' το γραφείο. Είχε όμως και τα καλά της. Πάντα μεσολαβούσε να μην πολυφανή ή άδυναμία του σκηνοθέτη για τα Νορρηγικά, φανταστικά και το Σαίξπηρ, επαναφέροντας τήν άρμυνία με τή Σκλήραϊνα, το Βελισάριο, τόν Άρχισιδηουργό, το Λαμπρίς και Έννεκέν. Έφερε κινούργια πρόσωπα και δεν έμπόδιζε και κάποια προσπαθεία που ύπηρε να δοθούνε μερικές καλές παραστάσεις. Έξόν όμως από τήν Ίφιγένεια και τήν Όρέστεια, όπως πρωτοπαυχτήκανε άφίνοντας μιά δυνατή συγκίνηση, όλα άλλα έμειναν «προσπαθείες» χωρίς τήν παραμικρή ιδέα από τόν παλμό της μεγάλης τέχνης. Σ' αυτό πιστά βοηθούσαν οι παλαιμάχοι. μη έννοώντας να το κουνήσουν απ' το ραχατλίδικο τεμπελχανιό της ρουτίνας όπου είτανε μακάρια ζαπλωμένοι. Δεν έφτανε πώς μωθάνανε τα μέρη τους άπάνω σε 15 γυμνάσια: Ότι τάχα έλειπε δε ήα τα συμπλήρωνε τή «βραδεία» ή έμπνευση!

Δυστυχώς ή Κυρά έμπνευση δεν άδειάζε τις περισσότερες φορές κ' έπέτανε τήν κουμπρα Ρουτίνα, αυτή που χαντάκωνε όχι λίγα έργα.

Από τόν πρώτο κατάλογο του προσωπικού έσθυσε ο Χάρος—σά νάξερε πώς μεγαλοφυίες εκεί μέσα δε χωρξνε—δυο όνόματα, που πρέπει κάποτε να τα μνημονεύουμε. Το όνομα της Είλαγ. Νίκα, μίξς γλυκειάς Charmeuse και του Δημ. Άγγελάκη δυνατού μούστου άπάνω στη βράση. Άλλοι ήθοποιοί έρχόντανε και φεύγανε χωρίς νάφθουνε καμιά άνάμνηση, είτε γιατί είχαν έφθει άπάνου στην παρακμή τους, είτε γιατί δεν περιμείνανε τήν προεπούμενη άνάπτυξη. Ταλέντο μεγάλο και τρανό δεν έβγαλε το Βασιλικό, έξόν της Δα; Κοσποπούλη, που δε, έμαθε τήμαθε έξω από το Βασιλικό και μετά το ταξίδι της στο Πεκρίσι.

Μιά χαριτωμένη τεχνίτρα για τα ήσυχα μέρη του σαλονιού, ή Δδα Α. Φραγκοπούλου, που έφυγε με τόσο καυξ—δε θέλησε να μείνη στη τράικρα της αλλά φιλοδοξούσε άφνης τραγωδού, ένω δεν είτανε προικισμένη γι' αυτό.

Πολύ καλός και ο Μέγγουλας που κάτω από τήν έξωτερική υπερβολική και καθοτινίστικη τέχνη του άφίνει κι άναλάμπει καμιά φορά ο σπινθήρας του μεγάλου Τιτάνα.

Ο θάνατος του άδιευθύντος «Έπιμελητού» έφερε τέλος πάντω το Μεσίχ—που περιμέναμε όλοι—με τόση λαχτάρα, τόν κ. Α. Βλάχο.

Αυτόνε είχαν προσκαλέσει για το άνοιγμα—αυτόνε φυσικά προσκαλέσανε και για το κλείσιμο Και τόνε βλέπουμε να θαματοργή άμέσως τήν πρώτη χρονιά κατορθώνοντας να έλαττώση τις έξπραξες από 80,000 σε μόνο 28,000 με περίσσευμα όμως 7,000 του μιστού του σκηνοθέτη. Τόνε βλέπουμε ακούραστα με τή σακάνη της βρακτιόνας να γκρεμίζει έξη χρονώνε οικοδόμημα έργασίας—στραβό ύσως σάν τόν Πύργο της Πίζας—άλλα πέτρα προς πέτρα με άποσίωση και με πόλεμο θεμελιωμένο.

Το δραματολόγιο της περασμένης περιόδου—ένα μπιζουδάκι από παλαιοντολογική τεχνοδιφία έδινε εύκαιρία στο Βασιλικό να δείξη και με νέα έργα, καθώς τή «Chatelaine» και les affaires sont les affaires πώς δεν πρέπει να παίζονται.

Μιά από τις μεταρρυθμίσεις είναι ή κατάρρηση τών θεαματικών που έκανε και τους φίλους του διευ-

θουντὴ ἀκόμη νὰ πορέσουν. Κάποια διάδοχη ποὶ τότες κυκλοφόρησε, τὴν ἀναγράφουμε μὲ μεγάλη ἐπιφύλαξη. Ὁ κύριος Βλάχος ἐρχόμενος ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ ταχυδρομείου στὰ πράγματα τοῦ θεάτρου ἔφερε μαζί του ἕνα πολὺ στενὸ τοῦ φίλου—ἀχώριστο σκεδὸν ποὺ πολὺ τὸν ἀγαπᾷ καὶ πολὺ τὸν περιποιεῖται. Ὁ φίλος του αὐτός—μὰ γιατί νὰ βυστάμε ἕνα Incognito ποὺ κι ὁ ἴδιος ἀψηφεῖ βγαίνοντας κ' ἐπιστήμως ἐστὰ φόρα;—εἶναι ὁ μεταφραστὴς κύριος Ἄγγ. Βλάχος, ποὺ ἔκανε δεινὰ πράγματα στὸ φίλο του διευθυντὴ πὼς οἱ μεταφράσεις τῆς Μήδειας καὶ τοῦ Δὸν Καρόλου, κοντὰ στὰ θεαματικὰ δὲν πιάνουν πεντάρα. Μὲ τὸ δικαίωμα τότε ἡ διεύθυνση ἐπαψε τὸν Γκαϊτε καὶ τὸ Σαίξπηρ. Οἱ δύο αὐτοὶ «ἠγεμόνες» βέβαια πάντα κερδίζουν μὴ περασταίνοντες στὸ Βασιλικὸ, τὸ Βασιλικὸ ὅμως, θαρρῶ, χάνει μὲ τίς μεταρρυθμίσεις αὐτὲς ἀπὸ ἀξιοπρέπεια σὲ τρόπο ποὺ ἀπὸ τίς πολλὰς μεταρρυθμίσεις δὲ θὰ τοῦ ἀπομείνῃ ἀξιοπρέπεια. Ἀποδείξη εἶναι ἡ δευτέρη μεταρρύθμιση τὸ νὰ ξεφορτώνεται ἡ διεύθυνση μὲ τὴν τελευταία παράσταση ἐλόκληρον σκεδὸν τὸ προσωπικὸ, δίνοντας στοὺς καλλιτέχνες ἀπεριόριστη θερινὴ ἔδεια, «ἔνευ ἀποδοχῶν» καὶ ἀπομένοντας αὐτὴ μὲ τὰ ἐκλεχτὰ στηρίγματα σ' ἕνα γλυκύτατο καλοκαιριᾶτικο dolce far niente.

Φανταστῆτε τί οἰκονομίες θὰ ἔκαναν ἠθοποιοὶ μὲ 50—100 ἡρ. μηνιαῖο μιστό!

Τὸ λαμπρὸ αὐτὸ «Intermezzo» ἔπρεπε ὁ κύριος Βλάχος νὰ ἐρχομῆς ἀντίθετα, δηλαδὴ νὰ κρατήσῃ τοὺς μικροὺς ἠθοποιοὺς καὶ νὰ δώσῃ ἔδεια στὰ στηρίγματα, ποὺ ἀπὸ μικροὶ Φάλοσταφ ὅπου γενήκνε τώρα θὰ γυρίζουνε στὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ τέλειοι γιοὶ τοῦ ἥσκιου.

Μὰ καὶ σὲ μεγάλους ἠθοποιοὺς ἀπονεύεται ἡ χάρις τοῦ Intermezzo, κι ὁ λόγος ὅχι νὰ οἰκονομηθῇ μιστὸς ἀλλὰ νὰ μορφοθῶνε παίζοντας στὰ ἐξωθεάτρα. Χάρις στὸ γενναῖο αὐτὸ μέτρο ἀπολαβαίνουμε τὰ παρδοξότερα θεάματα. Βλέπουμε λ. χ. τὴν Ἰφιγένεια, τὴ σεμνή, στὸ Σύνταγμα ὡς Mame Crevette—hopla—νὰ χτυπᾷ τοὺς γλουτοὺς τῆς καὶ νὰ κάνει γλυκὰ μάτια τοῦ Abbe, ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τῆς Ἠρώς.

Βλέπουμε τὸ μελχολικὸ Ἄμλετ νὰ πηδᾷ ὡς «Φυσέκης» στὰ κεραμίδια—στὴ Νεάπολη. Τὸ μεγαλοπρεπὴ Κρέοντα στὴ Ἀλχάμπρα νὰ λείει τὰ τραγουδάκια τῶ Μυλωνάδων, καὶ τὸ Ρωμαῖο νὰ χορεύῃ κινεζικοὺς χοροὺς στὸ Ἀθήναιο, καὶ τέλος ὅλους αὐτοὺς τοὺς καλλιτέχνες τοῦ Β. Θεάτρου νὰ παίρνουν σβάρνα μαγαζιᾶ καὶ γραφεῖς μὲ τὰ εἰσιτήρια τῆς εὐεργετικῆς τοὺς ἀγκαλιὰ ἐνεργώντας γιὰ τὸ ξεπούλημά τους.

Αὐτὸ πὼς τὴ λείει τὸ Ἑλληνογαλλικὸ λεξικὸ σας, κ. Βλάχε; Ὅμως πιστεύουμε πὼς δὲ γίνεται ἀπὸ τσιγγουνιὰ ἀλλὰ τὸ ἐπιβάλλουνε λόγοι καλλιτεχνικοί. Θέλοντας ἡ διεύθυνση νὰ δείξῃ τὴ διδαχτικὴ δεινότητά της, ὅταν ἀργὰ ἀργὰ ἐρχοῦνται οἱ ἠθοποιοὶ φέρνοντας μπόγους κακῶν συνηθειῶν, ἡ διεύθυνση ὡς τέλειος κεντρικὸς πιάνου κατορθώνει στὸ δίστημα τῶ μέρων νὰ μωρφοῦσῃ ὅλα τὰ ἀστοιχεῖα σ' ἕνα ἀρμονικὸ σύνολο—τὸ τέλειο καὶ κοσμοφημισμένον Ensemble τοῦ Β. Θεάτρου.

Ἡ τρίτη μεταρρύθμιση εἶναι ἡ σπουδαιότερη, γιατί θὰ μᾶς δοξάσῃ στὸ ἐξωτερικόν. Μεταβάλλεται τὸ προσωπικὸ τοῦ Β. Θεάτρου σ' ἕναν ὄμιλον καλλιτεχνικῶν Commis voyageurs γυρίζοντας τίς χῶρες τῆς Τουρκίας καὶ Αἴγυπτος.

Προτοῦ νὰ περιφέρῃ τὴν «Διάλυση τοῦ κατα-

στήματος στὸ ἐξωτερικόν!» ἔπρεπε νὰ σκεφτῇ ὁ κ. Βλάχος καὶ τὰ χάλια ποῦχει τὸ Βασιλικόν, καὶ νὰ σημειώσῃ τάκλουθα. Ὅταν ὁ Coquelin καὶ ἡ Σάρα περιδεύουνε στὸ ἐξωτερικόν, ποῦ γι' αὐτοὺς τοὺς κοσμοπολίτες δὲν εἶναι παρὰ μιὰ μεγάλη ἐπαρχία τῆς πατρίδας τους, παρουσιάζουν ἐξὸν ἀπ' τὸ τρανταχτὸ ὄνομά τους καὶ μιὰ τέχνη, νέα ἢ παλιὰ ἀδιάφορο—τέχνη ὅμως μὲ τὰ ὅλα της.

Ὅταν ἡ Troupe Σαξ-Μεϊνιγγεν περιόδουε σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, εἶχε μαζί της ἐξὸν ἀπὸ τὸν πλοῦσιο ἱστορικὸ διάκοσμο καὶ ἕνα θίασο ἀπὸ 60 ἠθοποιούς πρώτης γραμμῆς (ποὺ σήμερον πρωταγωνιστοῦνε καὶ αὐριο βγαίνουνε κομπάρσοι) τέλειον γυμνασμένον ἀπ' αὐτὸν τὸν καλλιτέχνη δοῦκα καὶ τὴ γυναῖκα του σ' ἕνα θαυμάσιο Ensemble.

Ποιὰ ἀπ' τὰ δύο ἢ ἄραγε καὶ τὰ δύο θὰ ἐπιδείξῃ ὁ κ. Βλάχος;

Ἐβρούμε πολὺ καλὰ πὼς ὁ κ. Βλάχος πέρασε τὸ καλοκαίρι μὲ τὰ 8 θεατρικὰ ἀπομεινάρια κ' ἐδῶ καὶ 15 μέρες μαζευτήκανε οἱ ἄλλοι. Πότε λοιπὸ γυμνάσθηκε τὸ Ensemble αὐτό; Ἐνῶ ἄλλα θίατρα θέλουν 2—3 χρόνια;

Μαθαίνουμε πὼς ὁ κ. Βλάχος δὲ θὰ συνοδέψῃ τὸ θίασο καὶ θὰ κάμῃ πολὺ καλὰ γιατί ὅσο καὶ νὰ προσπαθῆσῃ βαρύνοντας «τὴν πατριωτικὴν χορδή», μὲγάλον ἐνθουσιασμὸ δὲν μπορεῖ ὁ θίασος, ὅπως εἶναι τώρα, νὰ προκαλέσῃ καὶ μάλιστα μὲ τὰ ἔργα ποὺ θὰ παίξῃ.

Δὲν εἶναι ὅμως καὶ πολὺ τιμητικὸ σὲ ἕνα ἴδρυμα ὅπως τὸ Βασιλικόν, σὲ μιὰ ἐποχὴ μάλιστα τῆς ἀποσύνθεσης, νὰ κουβαλιέται καὶ ὅπου δύο Ἑλληνικοὶ θίασοι ἀλληλοβγάζουνε τὰ μάτια τους στὸ βιοπαλαιστικόν (ὄχι καλλιτεχνικόν) ἀγῶνα καὶ νὰ μπαίνη ὡς τρίτος συναγωνιστής.

Ἡ ἀτομικὴ μου γνώμη εἶναι πὼς ὁ κ. Βλάχος ὅσο λόγιος, τμηματάρχης, ὑπουργός, ἱεροσυνοδότης, βουλευτής, ἐπιτετραμμένος, ταχυδρομικός διευθυντής καὶ ἔν εἶναι, δὲν εἶναι δυνάτῃ νὰ κάμῃ—ἕνας ἄνθρωπος αὐτός—τόσα πολλὰ φέλτσα—πρέπει νάχη καὶ βοηθούς. Οἱ βοηθοὶ καὶ συμβουλάτορες αὐτοὶ ἄς θυμηθῶνε τάμαρτήματα τὰ καλλιτεχνικὰ κι ἄς μὴ βάνουνε στὴ ράχη τους καὶ διοικητικὰ. Ἄλλοίμονο σ' αὐτοὺς ὅταν τὴν ἡμέρα τῆς κρίσης τοὺς ἀπαγγεληθῇ κατηγορητήριον γιὰ τὰ ἔργα ποὺ καταστρέψανε, Σοφοκλῆ, Σαίξπηρ, Γκαϊτε καὶ Εὐριπίδην καὶ καταδικαστοῦνε γιὰ κάθε ἔργο ποὺ βουλιάζανε νὰ ψάινονται στὴ σούβλα τῆς κόλασης μιὰ βδομάδα ἀλάκαιρη. Ποῦ θᾶχε ἡ αἰωνιότη τότες βδομάδες γιὰ νὰ πάρουν ἀνάσα καμιά φορὰ! . . .

Ὁ κύριος Βλάχος εἶναι ἀκόμα νέος—ὡς διευθυντὴς θεάτρου τουλάχιστον—καὶ μὲ κάποια ἐνθάρρυνση ἐκ μέρους τοῦ τύπου δὲν ἀμφισβάλουμε πὼς θὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκον του ὡς καλλιτεχνικὸς θυρωρός, κλείνοντας τὸ Βασιλικόν θέατρο γιὰ καλὰ.

Le chevalier q. p. p. l. g.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τὴν ἄλλη βδομάδα θάναι τελειωμένον πιά τὸ καινούριον θέατρο τοῦ κ. Θ. Οἰκονόμου καὶ θάρχησῃ τίς παραστάσεις του μὲ τίς «Ἀλυσίδες», πρωτότυπον κοινωνικὸν δράμα, καθὼς διαβάσαμε στὶς φημερίδες.

—Τὸ θέατρο τοῦ κ. Οἰκονόμου θάναι ἀληθινὸν καινούριον, γιατί ἐξὸν ἀπὸ τὴν «Τρισυγγενῆ» τοῦ Παλαμά, τὸ «Δαχτυλίδι τῆς μάνας» τοῦ Καμπύση, τοῦ «Ἐφημερώνει» τοῦ Καραντζάκη καὶ μερικὰ ἄλλα πρωτότυπα ἔργα, θὰ παραστήσει κι ὅ,τι διαλεχτὸ ἔχει ἡ ξενὴ φιλολογία, δηλ. ἔργα τοῦ Ἴψεν, τοῦ Χάρουπμαν, τοῦ Γκόρχη, τοῦ Τσίχωφ, τοῦ

Στρίντμπεργ, τοῦ Ὄσκαρ Οὐάιλντ, τοῦ Μπιρόσον κλπ.

—Ἡ ρουσσικὴ μεταφραστὴ τῆς «Φλωρεντινῆς τραγωδίας» τοῦ Ὄσκαρ Οὐάιλντ, μᾶς γράφει ὁ μεταφραστὴς τῆς καὶ συνεργάτης κ. Μιχ. Λουκιανόπουλος, θὰ πειχτεῖ σὲ μιὰ βδομάδα στὸ «Δραματικὸν Θέατρον» τῆς Πετρούπολης, στὸ «Studio» τῆς Μόσκα; καὶ σὲ τρία τέσσαρα ἄκομα Ρουσσικὰ ἐπαρχιακὰ θέατρα.

—Ὁ Λουκιανόπουλος τυπώνει σὲ λίγο καὶ τέσσαρες κωμωδίες τοῦ Οὐάιλντ, μεταφρασμέναι ρουσσικᾶ.

—Ἡ πρώτη ἐκδοσις τῆς «Φλωρεντινῆς τραγωδίας» (3 χιλιάδες ἀντίτυπα) πούληθηκε σὲ τέσσαρες βδομάδες. Τώρα ἐτοιμάζει καὶ δευτέρη ἐκδοσις.

—Δοχρῆρίζουμε νὰ ἐναρξήσουμε τὸ περίφημον «Βαρσοπάζαρον». Ἀς ἀρμυροθῶνε λοιπὸν οἱ φίλοι: κι ὅς ἀρχίσουνε νὰ μᾶς στέλλουν ὅσους βαρβαρισμοὺς καὶ σολοικισμοὺς ψεφάουνε μέσα στὰ καθαρευουσιάνικα βιβλία.

—Στὸ φύλλον τῆς ἄλλης Κυριακῆς θὰ δημοσιεύουμε τὴν «Εἰσαγωγήν» ἀπὸ τὸ καινούριον βιβλίον τοῦ Στέφανου Ραχμά, ποὺ θὰ βγαίῃ σὲ λίγο. Ὑστερ' ἀπὸ ἕνα διὸ φύλλον θὰ τυπώσουμε στὸ «Νουμά» κ' ἕνα πρωτότυπον δῆγμα τοῦ Πέτρου Βασιλικοῦ «Ὁ Ἀντάρτης».

—Παρακαλοῦμε νὰ διορθωθῇ ἕνα γρονθοδείστατον λάθος στὸ ποίημα τῆς κ. Λιουλίας Κούρτηλ, «ὁ γυαλιστής» (ἀριθ. 264, σελ. 3) ὅπου τὰ σπικτὰ γέλια γυρίζανε σπικτὰ, ποὺ εἶναι ἀλήθεια γιὰ μέλια.

—Ὁ φίλος Βλαχογιάννης μᾶς ἔστειλε τοὺς δύο τόμους τοῦ «εργαίου τοῦ στρατηγικοῦ Μακρυγιάννη» ποὺ τυπώσε τελευταῖα, συντροφεύοντες μὲ τὴν ἀκόλουθον ἱστογραφὴ σημείωσιν «ἕνα βιβλίον γραμμένον στὴν καθαρεύουσα ἀπὸ ἕνα δημοτικιστῆ».

—Ὅσο κι ἂν ἀντιμάσθητε νὰ γράψῃ ὁ Βλαχογιάννης τοὺς προλόγους καὶ τίς σημειώσεις του στὴν καθαρεύουσα, τὰ ἀπομνημονεύματά του στρατηγικοῦ εἶναι ἔτσι γραμμένα, ὡστε νὰ χρησιμεύουν ὄχι μόνο ὡς ἱστορικὸν μὰ καὶ ὡς γλωσσικὸν μνημεῖον.

—Ὁ Δημοσιογράφος κ. Σπύρος Μπαθιβάς βγαίνει σὲ λίγο τὴν «Κυριακὴν» ποὺ θάναι, καθὼς γράφει στὴν ἀγγελία του, «ἡ μὲν καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν ἐβδομαδικὰ ἐκονογραφημένη ἐπιθεώρησις».

—Μέσα στὴν ἀγγελία σου, σὲ μιὰ γωνιά, μᾶς δίνεται καὶ μιὰ ὑπόσχεσις, πὼς ἐλ. ἡ «Κυριακὴ» θάναι γραμμένη εἰς «γλῶσσαν ζωντανήν» καὶ τοῦτο πολὺ μᾶς εὐχαριστεῖ. Ὁ κ. Μπαθιβάς ὁ Σπ. Μπ. τῶν «Ἀθηνῶν» γράφει ὁμορφα τὴ δημοτικὴν γλῶσσάν κ' ἔχει δημοσιεύσει ὡ καὶ τρία χρόνια καὶ στὸ «Νουμά» μερικὰ κηλογραμμένα ἄρθρα.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Νικ. Δὲν μποροῦμε νὰν τὸ ξέρουμε αὐτὸ. Στείλε τὸ πρῶτον νὰν τὸ δοῦμε κι ἂν εἶναι καλὸ θὰ δημοσιευθῇ.—κ. Γ. Ζεῖβ, στὴ Μυτιλήνη. Τὰ βιβλία τὰ στείλαμε μὲ συστημένο δέμα. Ἀπὸ διὸ φράγαν. Σὰ δε φράγανε στὴ Μυτιλήνη γράψε μας νὰ σοῦ τὰ ἐναστέλλουμε.

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΚΑΙ ΜΗΘΗΤΡΙΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ἰδρυμα ἀνωτέρας τεχνικῆς ἐκπαίδευσεως

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Γραφεῖον Πλατεῖα Κάννηος καὶ δόδος Σταδίου 20.

ΣΧΟΛΑΙ

Ἄνωτ. Ἐμπορικὴ.—Βιομηχανικὴ.—Γεωργικὴ.—Μηχανουργικὴ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΤΩ ΑΙΤΟΥΝΤΙ

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ 20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΞΗΣ